

Arbejdsgivernes omkostninger til den obligatoriske arbejdsskadeforsikring respektive selvforsikring for de offentlige arbejdsgivere

Resumé

Analysen af arbejdsgivernes omkostning til forsikring er foretaget på data fra 2011. Alle tal er opregnet til 2016 kroner. Ifølge Arbejdsskadestyrelsen blev der i 2011 udbetalt et erstatningsbeløb på 2.706 millioner kroner (Mkr.). Ifølge Finanstilsynet var omkostninger til forsikringspræmier for private arbejdsgivere 3.733 Mkr. Omkostninger for de offentlige arbejdsgiveres selvforsikring var 814 Mkr.

De højeste omkostninger per årsværk til forsikringspræmier fandtes i Branche-grupperne Bygge og anlæg (5.700 kr.) - Transport (4.600 kr.) - Landbrug (4.400 kr.). Den laveste omkostning per årsværk var i Sundhedsområdet (600 kr.).

Indledning

Alle private arbejdsgivere i Danmark har pligt til at tegne en arbejdsskadeforsikring, som dækker virksomhedens medarbejdere i tilfælde af en arbejdsulykke. Arbejdsskadeforsikringen tegnes af private arbejdsgivere i et forsikringsselskab og medfører en årlig præmieudgift i forhold til antallet af ansatte i virksomheden og en af forsikringsselskabet estimeret ulykkesrisiko for virksomheden.

Indbetalinger til Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES), der udbetaler erstatning, hvis en ansat får en anerkendt erhvervssygdom, indgår ikke i denne analyse.

Staten er som arbejdsgiver selvforsikret, dvs. at staten er forpligtiget til selv at kompensere medarbejdere i tilfælde af en arbejdsulykke. Kommuner og regioner er i stort omfang også selvforsikrede, hvilket er antaget have været gældende for samtlige i denne analyse.

Arbejdsskadeforsikring

Præmien for private arbejdsgiveres obligatoriske forsikring bestemmes af det respektive forsikringsselskab med udgangspunkt i aktuariske risikovurderinger. Beregning af risikoen for en virksomhed tager primært udgangspunkt i branchen med mulighed for underopdeling på arbejdsfunktioner. Den samlede præmie består udover risikopræmie af et tillæg for administrationsomkostninger og forsikringsselskabernes profitmargin.

Præmieudgiften til arbejdsskadeforsikring kan ikke direkte knyttes til en bestemt ulykke, men påvirkes indirekte af tidligere års ulykkesstatistik fremfor alt på brancheniveau. Således kan disse omkostninger ikke påvirkes af arbejdsgivere på samme direkte måde som de øvrige ulykkesomkostninger gennem bedre forebyggelse. Forsikringspræmierne kan betragtes som en del af arbejdsgivernes faste omkost-

ninger. Det er dog muligt for en del virksomheder at påvirke størrelsen af forsikringspræmierne over tid. Dette gælder særligt for større virksomheder som forhandler om præmien. Reduktion i ulykkesforekomst kan også medføre en reduktion i branchens samlede risiko, og dermed vil kunne reducere forsikringspræmierne. Denne reduktion vil dog tidligst mærkes et eller flere år efter en vellykket forbyggende indsats.

Staten er selvforsikret og øvrige offentlige arbejdsgivere har mulighed for at vælge denne løsning. Der er ikke fundet tilgængelige registeroplysninger om, hvilken ordning kommuner og regioner har valgt, hvorfor analysen antager at samtlige offentlige arbejdsgivere har været selvforsikrede. Dermed beregnes alle offentlige arbejdsgivere som værende forpligtiget til selv at finansiere erstatning til deres medarbejdere i tilfælde af arbejdsulykker. Udover omkostninger til erstatninger til ulykkesramte medarbejdere beregnes de samlede omkostninger for arbejdsulykker hos offentlige arbejdsgivere ved at inkludere administrationsomkostninger. For de offentlige arbejdsgivere er forsikringsomkostningerne for arbejdsulykker direkte knyttet til de foreliggende erstatningsforpligtelser og er dermed direkte påvirkelige gennem forebyggelse.

Datagrundlag

Analysen er baseret på data fra 2011 opregnet til 2016 kroner. Private virksomheders samlede obligatoriske forsikringspræmier er hentet på hjemmesiden hos Finanstilsynet¹. Til at estimere fordelingen af udgifterne på brancher og for de selvforsikrede offentlige arbejdsgivere er der anvendt data fra Arbejdsskadestyrelsen om udbetalte erstatninger. For offentlige arbejdsgivere er der beregnet 15,7 pct. overhead på niveau med de private forsikringsselskabers.

Estimerede omkostninger

Tabel 1 viser udbetalte erstatninger og de beregnede aggregerede omkostninger til arbejdsskadeforsikring opdelt i 10 branchegrupper. De højeste beregnede forsikringsomkostninger var inden for Industri og forsyning samt Bygge og anlæg med hhv. 858 og 684 mio. kr. Branchegrupperne Detail og service, Transport, og Kontor og kommunikation samt Socialområdet havde ligeledes relativt høje forsikringsomkostninger på omkring 500 mio. kr. hver. De laveste beregnede forsikringsomkostninger havde det hovedsageligt selvforsikrede Sundhedsområde med kun 88 mio. kr. Det skal noteres, at der manglede registeroplysninger om arbejdsgiver/branche for et antal ulykker, som modsvarer præmieomkostninger på 288 mio. kr.

¹<https://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-sektoren/2011/Skadesforsikringsselskaber-Statistisk-materiale-2011>

Tabel 1: Oversigt over udbetalte erstatningsbeløb og arbejdsgiveres samlede omkostninger til arbejdsskadeforsikring, millioner kr. i 2011 i 10 branchegrupper (2016 kr.).

Branchegruppe AT10	Antal Årsværk	Udbetalte Erstat- ninger	Aggregerede omkostninger (mio. kr.)		
			Private	Selvfor- sikrede	Samlet
Landbrug	35.394	86	149	8	156
Industri og forsyning	298.849	460	858	0	858
Bygge og anlæg	119.640	368	682	2	684
Detail og service	392.996	298	528	17	545
Transport	108.780	273	499	6	505
Kontor og kommunikation	455.807	270	403	62	465
Socialområdet	287.105	390	108	384	492
Sundhedsområdet	141.855	69	22	66	88
Uddannelse og forskning	207.976	131	135	68	203
Anden offentlig service	105.041	180	109	141	250
Ukendt branche	581	7	14	0	14
Ingen arbejdsgiveroplysninger	-	174	228	60	288
Samlet	2.154.025	2.706	3.733	814	4.547

Kilder: Danmarks Statistik Beskæftigelse for lønmodtagere, Arbejdsskadestyrelsen opgjort ultimo 2014 og Finanstilsynet, ultimo 2014.

Tabel 2 viser de estimerede gennemsnitlige omkostninger pr. årsværk (fuldtidsansat). De største gennemsnitlige omkostninger pr. årsværk findes inden for Bygge og Anlæg med godt 5.700 kr. pr. årsværk, efterfulgt af Landbrug og Transport med omkring 4.500 kr. pr. årsværk. I modsætning hertil ligger omkostninger pr. årsværk inden for Socialområdet, Detail og service samt Kontor og kommunikation og Uddannelse og forskning relativt lavt med hhv. ca. 1.700, 1.400 og 1.000 kr. pr. årsværk.

Tabel 2. Arbejdsgiveres gennemsnitlige omkostning pr. årsværk til arbejdsskade-
forsikring i 2011 i 10 branchegrupper (2016 kr.).

Branchegruppe AT10	Antal Årsværk	Gennemsnitlige omkostninger pr. årsværk		
		^a Private	Selvfor- sikrede	Samlet
Landbrug	35.394	4.600	2.800	4.400
Industri og forsyning	298.849	2.900	1.800	2.900
Bygge og anlæg	119.640	5.700	3.600	5.700
Detail og service	392.996	1.400	900	1.400
Transport	108.780	4.700	2.900	4.600
Kontor og kommunikation	455.807	1.100	700	1.000
Socialområdet	287.105	2.500	1.600	1.700
Sundhedsområdet	141.855	900	600	600
Uddannelse og forskning	207.976	1.200	700	1.000
Anden offentlig service	105.041	3.200	2.000	2.400
Ukendt branche	581	-	-	-
Ingen arbejdsgiveroplysninger	-	-	-	-
Samlet	2.154.025	2.500	1.300	2.000

Kilde: Danmarks Statistik Beskæftigelse for lønmodtagere, Arbejdsskadestyrelsen opgjort ultimo 2014 og Finanstilsynet, ultimo 2014.

^aFordeling privat offentlig baseres på sektorkode hos Danmarks statistik